

Leányvári Újság

Leinwarer Zeitung

AZ ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

II/7. szám
2008. május

Pünkösöd hava, fagyosszentek hava?*

Látszólag hamarosan itt a nyár, már valószínűleg mindenki a napsütésre vár, azonban ahhoz, hogy mindez megvalósuljon, még át kell vészelnünk a fagyosszentek havát, májust.

A fagyosszentek időjárás befolyása elsősorban három szent, Pongrác (máj. 12.), Szervác (máj. 13.), és Bonifác (máj. 14.) nevéhez kötődik.

„Sok bort hoz ám a három ác, ha felhőt egyiken se látsz!” A népi megfigyelés szerint ugyanis az időjárás ekkor hidegre fordulhat, visszatérhetnek a hajnali fagyok, melyek miatt akár az egész évi termés is kárba veszhet. Mára, az agrometeorológiai kutatások alapján bebizonyosodott, hogy az említett, sokéves megfigyelés nem légből kapott, ugyanis ekkor sarki, hideg légtömegek érkeznek hazánkba, melyek nagyban hozzájárulnak a talaj és a levegő lehűtéséhez, ezzel pedig a termés tönkretételéhez.

A három férfiről egyébként számos legenda terjedt el a magyar nép körében:

"Pongrác kánikulában, subáját viselve fagyott meg, Szervác a Tisza közepén, azonban víz nélkül fulladt meg, Bonifácot pedig agyoncsípték a szúnyogok. Az ily módon elszenvedett kínokért haragszanak ránk, ezért évről évre májusban visszajárnak, hogy fagyot rázzanak, tönkretegyék a veteményt, megdermesszék a földet, sok gondot, bajt okozva ezzel az embereknek."

Május 25.-e a szőlőtermesztők, kádárok, kocsmárosok patrónusának, Szent Orbánnak napja. A néphagyomány őt is a fagyosszentek közé sorolja. „Ha Orbán nevet, a szőlő sír” – tartja a népszáj. Ennek megelőzése érdekében a szőlőtermesztő falvakban körmenetet tartanak Szent Orbán tiszteletére. Egy másik mondás szerint: „Savanyú lesz a bor, ha Orbán napja esős, édes, ha tiszta az idő”.

Orbánnal lezárul a fagyosszentek ideje, már csak Szent Medárd (vagy Medardus) miatt izgulhatunk. Az egyik legismertebb népi időjárásjóslás ugyanis azt mondja ki, ha Medárd napján esik, 40 napig esni fog, ha Medárd napja száraz, 40 napos szárazság várható. Medardus egy frank származású katolikus püspök volt, aki 456 körül született a pikárdiai Salency-ben. A gabona aratása és a szüreti munka védőszentje, de egyes helyeken fogfájáskor is az ő segítségét, közbenjárását kéri.

A Medárd napi jelenségnek szintén megvannak a maga természettudományos okai. Júniusra, mikor az európai kontinens belső területei felmelegednek, a felemelkedő meleg légtömegek helyébe az Atlanti-óceán felől hűvös, páradús levegő tódul. Így a nyár eleji időjárást többnyire nyugati irányból érkező, gyakran igen heves hidegfront-betörés határozza meg. A nedvesebb légtömegek kedvező feltételeket teremtenek a csapadékképződésre, a heves záporok-zivatarok kialakulására. Ez a folyamat gyakran már május második felében elkezdődik, majd kisebb-nagyobb megszakításokkal júniusban is tovább folytatódik, általában június első felében éri el tetőpontját. Júliusra már egészen legyengül, befejeződik. Az Európa majdnem egészére kiterjedő jelenséget a magyar geográfia egyik legnagyobb tudósa, Cholnoki Jenő professzor mutatta ki és európai nyári monszunjelenségnek nevezte el.

A népi hagyomány szerint nem kell azonban newtoni törvényként tekinteni az egyébként elismert felfedezésre, elég, ha e napon megfürdetünk egy kackast és nyomban megnyílik az ég. Nagy tóparti fürdőzést, uszoda vagy strandlátogatást azonban senkinek nem javaslok Medárd napján, ugyanis a vizek királya és minden vízzellel ezen a napon szedi áldozatait, így könnyen bajba kerülhetünk.

A fagyosszentek (és persze Medardus) mellett azonban ne feledkezzünk meg pünkösdről sem, hiszen ekkor ünnepeljük az egyház születésnapját, a szentlélek eljövetelét. Krisztus mennybemenetelét követően Mária és az apostolok közösen ünnepelték meg pünkösödöt:

„Amikor pedig eljött a pünkösöd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétszórtak és szálltak mindegyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni; úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.” (Ap.Csel. 2. 1-7)

Für Dávid

*A Pünkösöd hava Május hónap népi elnevezése, a fagyosszentek hava csupán a szerző kreálmánya. A szerző

Önkormányzati hírek

Rendkívüli Képviselő-testületi 2008. április 21.

Megjelentek a Képviselőtestület megválasztott tagjai:

Adamik Sándor, Boros László, Csobán Zoltán, Frank György, Juhos Tamás, Hanzelik Gábor, Misikné Lóczi Irén képviselők

Dr. Holicska Judit jegyző

Papp Pál alpolgármester

Tóth János polgármester

- A Képviselőtestület áttekintette a 2007-es évről szóló gazdálkodásról szóló be-

számolót. A bevétel alakulása a tervezetthez képest 68,29 %-os. Itt gyakorlatilag a kálvária-dombi hitel az, amely a költségvetés összegében teljes összeggel, a beruházásban csak részleges felhasználással szerepel. A kiadási oldalra is ez jellemző, amely 60,75 %-os.

A költségvetés tételeinek összegét szakfeladatokon belül kellett átcsoportosítani. Ennek kimutatását az alábbi táblázat tartalmazza:

2007. évi költségvetés bevétel és kiadás alakulása szakfeladatonként

Szakfeladat	Megnevezés	Bevétel				Kiadás			
		Eredeti	Módosított	Teljesítés	Index	Eredeti	Módosított	Teljesítés	Index
552312	Óvodai intézményi étkeztetés	3 108	3 108	2 518,094	81,02%	6 803	6 912	5 286,364	76,48%
552323	Iskolai intézményi étkeztetés	1 980	1 980	1 146,562	57,91%	3 953	3 917	3 853,718	98,38%
552411	Munkahelyi vendéglátás	120	120	117,276	97,73%	120	120	105,470	87,89%
631211	Közutak üzemeltetése					900	1 129	1 135,970	100,62%
751153/212	Önkormányzat	16 896	173 986	40 141,878	23,07%	17 409	177 776	38 532,820	21,67%
751153/200	Polgármesteri Hivatal	14 320	14 681	12 464,019	84,90%	47 384	49 238	46 595,430	94,63%
751164	Helyi kisebbségi önkormányzat	644	954	826,281	86,61%	1 284	1 594	1 389,823	87,19%
751186	Választás		22	21,550	97,95%		22	21,550	97,95%
751834	Vízkárelhárítás					800			
751845	Közszéggazdálkodás		859	786,987	91,62%	3 771	5 803	5 739,457	98,90%
751867	Köztetető fenntartás	150	250	250,000	100,00%	1 523	2 440	2 320,871	95,12%
751878	Közvilágítás					2 400	2 600	2 571,065	98,89%
751966	Önkormányzati feladatok nem tervezett felhasználása	165 598	179 649	180 786,051	100,63%				
801115	Óvodai nevelés					29 091	30 382	28 187,315	92,78%
801214	Iskolai oktatás		148	148,000	100,00%	66 487	68 826	61 403,454	89,22%
805113	Napközi					3 374	3 499	3 218,041	91,97%
851242	Ügyeleti szolgálat	1 562	49	49,200	100,41%	1 562	49	49,200	100,41%
851297	Védőnői szolgálat	2 910	2 910	2 896,800	99,55%	5 969	6 055	6 382,849	105,41%
853233	Házi segítségnyújtás	150	220	220,175	100,08%	1 533	1 721	1 713,922	99,59%
853235	Családsegítés					698	698	697,548	99,94%
853246	Szociális étkeztetés	1 285	1 740	1 739,359	99,96%	2 646	5 013	4 805,067	95,85%
853311	Rendszeres pénzbeli ellátás					935	4 265	3 747,406	87,86%
853280	Eseti pénzbeli ellátás					2 710	3 133	2 586,221	82,55%
901116	Szennyvíz elvezetés és kezelés	5 777	5 777	5 574,714	96,50%	2 071	2 071	2 071,493	100,02%
902113	Települési hulladék kezelése					408	408	220,266	53,99%
921815	Művelődési ház	400	400	168,717	42,18%	6 984	4 824	4 716,604	97,77%
923127	Könyvtár					185	196	196,624	100,32%
924047	Sportfeladatok		400	400,000	100,00%	1 600	2 000	1 998,908	99,95%
926018	Máshova nem sorolt kut. tevékenység		40	40,000	100,00%	2 300	2 602	2 535,536	97,45%
	Szakfeladat nélküli			14 199,082				3 199,289	
	ÖSSZESEN:	214 900	387 293	264 494,745	68,29%	214 900	387 293	235 282,281	60,75%

Önkormányzati hírek

- A Képviselőtestület a 2007. évi költségvetési rendeletét módosítva a 2007. év zárszámadását elfogadva megalkotta a 6/2008 (IV. 22) számú rendeletét.

Leányvár község Képviselő-testületének 5/2008. (IV. 22.) számú rendelete a 3/2007. (II. 21.) számú a 2007. évi költségvetés módosításáról

1. §.

A 3/2007. (II. 21.) számú rendelet 3.§-a az alábbiak szerint változik:

A Képviselőtestület az Önkormányzat – beleértve a költségvetési szerveit – 2007. évi költségvetésének

Kiadási főösszegét 387.293 ezer forintban, Bevételi főösszegét 387.293 ezer forintban állapítja meg.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetéskor lép hatályba.

Leányvár, 2008. április 22.

Tóth János sk. polgármester *Dr. Holicska Judit sk. jegyző*

Leányvár község Képviselő-testületének 6/2008. (IV. 22.) számú rendelete a 2007. évi zárszámadásról

Leányvár község Önkormányzata az államháztartásról szóló – többször módosított 4/2002. (II. 1.) – XXXVIII. törvényben foglalt kötelezettsége alapján a 2007. évi költségvetésének végrehajtásáról a következő rendeletet alkotja:

1. §.

Leányvár község Önkormányzata a 2007. évi költségvetésről szóló többször módosított önkormányzati rendelete végrehajtását

- 13.914 eFt kezdő pénzkészlettel (pénzmaradvány igénybevétellel)
- 239.209 eFt tényleges bevétellel
- 235.283 eFt tényleges kiadással
- 17.840 eFt záró pénzkészlettel

jóváhagyja.

Leányvár, 2008. április 22.

Tóth János sk. polgármester *Dr. Holicska Judit sk. Jegyző*

- Beszámoló a 2007. évi belső ellenőrzésről: A belső ellenőrzés 2007. március 31-től kistérségi társulásban valósul meg. Bacsa Györgyné belső ellenőr a jelentésben a következőket állapítja meg: A 2006. évi költségvetés zárási munkái, beszámolói és elszámolásának utólagos ellenőrzésére, a pénzkezelési rendre a részben önálló intézményekben, a leltározás elkészítésére és végrehajtására, az adómegállapítás módjára, nyilvántartására, valamint az Önkormányzat költségvetési rendeletére. Hiányosság, hogy nem történt meg a hivatali belső szabályzatok, valamint az év végi leltározás ellenőrzése. Az új szabályzatok 2007 év végén, valamint 2008-ban készültek, készülnek el. A leltározás az ütemterv szerint 2008-ban történik meg.

A Képviselőtestület a beszámolót vita után elfogadta.

- Az adóügyi főelőadó beszámolt az adóbevételek alakulásáról a március 31.-i

Önkormányzati hírek

állapot szerint. Az Önkormányzat pénzügyi helyzete stabil, likviditási problémával nem kell szembenézni.

Tájékoztató az adóbevételek alakulásáról 2008. március 31.-i állapot szerint

	Éves terv	Befolyt összeg	Index	Kintlévőség
Telekadó	5 600 000	1 340 479	23,94%	5 697 385
Magánszemélyek kommunális adója	0	0		17 850
Vállalkozók kommunális adója	830 000	255 513	30,78%	209 250
Helyi iparüzési adó	45 000 000	16 932 912	37,63%	7 851 690
Gépjárműadó	9 500 000	4 170 248	43,90%	8 168 994
Késedelmi pótlék	0	50 053		2 660 734
Mulasztási bírság	0	2 880		175 160
Egyéb bevételek	0	232 576		32 000
Talajterhelési díj	420 000	17 370	4,14%	16 380
Összesen:	61 350 000	23 002 031	37,49%	24 829 443

- A Képviselőtestület rendeletet alkotott a Kálvária-dombon 2003-ban történt útlejegyzésben érintett ingatlanokra elrendelt elővásárlási jogok törléséről. A földhivatali eljárás folyamatban van.
- A Képviselőtestület a kálvária-dombi önkormányzati tulajdonú telkek vevőkijelölésében döntött. Eddig 17 darab telek vevőkijelölése történt meg. A szerződések megkötése folyamatosan halad.
- Az április 28.-i Képviselő-testületi ülés a Polgármesteri Hivatal festése miatt május 5-én került megtartásra.

*Tóth János
polgármester*

Leányvár község Önkormányzatának Képviselőtestülete 2008. május 27-én (kedd) 18 órai kezdettel közmeghallgatást tart.

Helye: Művelődési ház nagyterme

Napirendi pontok: Kálvária-dombi beruházás helyzete
Egyebek

*Tóth János
polgármester*

Községünk helytörténete

„A tárgyakkak könnyeik vannak,
s a mulandó dolgok a lélekhez érnek”.
Vergilius

Leányvár önálló parochiájának „Születési anyakönyvi kivonata”, az 1812. évi Canonica Visitatio¹

A Leányvári Újság 2007. évi novemberi számában, Szent Erzsébetről írva ismertettem a leányvári plébániáról készült 1775. évi egyházlátogatási jegyzőkönyvet. Az első és a további három (1761. 1782. és 1802. évi) visitatio Leányvárról, mint Csolnok filiájáról (leányegyházáról) készült, és ebből eredően egy szűkszávú, rövidített leírása volt községünk egykori hitéletének.

1803-ban Leányvár önálló anyaegyházzá vált, az első „főállású” plébánosunk Josef Gianone lett, majd 1822-ben templomunk is felépült.

Községünkről, mint anyaegyházról 1812-ben készült az önálló és alapos Canonica Visitatio, amely már az egyházi élet minden részletét feltárja, s mint ilyen tulajdonképpen a leányvári hitéleti dokumentáció első, részletes forrása is.

Írásomban ennek közreadására és egyes részleteinek értelmezésére, egyházi jogi háttérének vázlatos kifejtésére vállalkoztam.

A kézzel írt, kódex-szerű beszédes kordokumentum megjelentetését az esztergomi ferences rendi Vencel atya latin nyelvből való szakszerű fordítása tette lehetővé. Egy-egy szakmai részletkérdésben az esztergomi Prímási Levéltár igazgatója, Hegedűs András volt segítségemre, míg a digitális adatfeldolgozásban Máthé Norbert nyújtott szakmai segítséget. Mindnyájuknak köszönettel tartozom.

Az újság terjedelmi okai indokolják, hogy csak folytatásokban ismertethetem a közel húsz oldalas, izgalmas dokumentumot, annak értelmezését, és a hozzá kapcsolódó helyi vonatkozásokat.

Íme korhű fordításban a közel 200 éves püspöki vizit tényfeltáró sorai:

A Leányvári Plébánia főesperesi látogatása, amit méltóságos és főisztelendő L. B. Perényi Károly, tibériási felszentelt, pozsonyi választott püspök úr, paradicsomvölgyi apát, esztergom-szentgyörgymezői prépost, E. M. S. kanonok, székesegyházi főesperes, az érseki székesüresedés idején az esztergomi és suffraganeuss² egyházmegyék és a Tabula Septemvirális³ táblabírója 1812. július 22-én Leányvárott végzett.

Maga az egyház helyzete:

1.) Mely szent tiszteletére dedikálták⁴ a templomot?

Konszekrálva⁵ van-e? Profánná vált-e?⁶ Kőből van-e, vagy fából épült? Hány oltár van benne, ezek fel vannak-e szentelve, kőből vannak-e, illetve érintetlen pecséttel el vannak-e látva?

Kilenc évvel ez előttől fogva Leányvár birtokának, a Csolnoki Plébánia filiájának, [leányegyházának] aminek fennállása idejétől, a templom valós elhagyása miatt, csupán hiányos és romos imaháza van, ami a község pénzén került felépítésre, Szent Erzsébet tiszteletére dedikálva, de konszekrálva nincs, ugyanakkor sohasem lett profánná. Égetetlen téglából épült, a parókia népének befogadására elégtelen. Ennek utóbbi része, mert azelőtt paraszt ház volt, az iskolamester lakhelyéül szolgált, most pedig, mert a tekintetes úr egy új, tágas iskolát emeltetett, a termények raktározására szolgáló csűr mintájára, és a község [...] fából emelt oltára van, ami nincs konszekrálva, de ugyanannak az ereklyetartó része mégis 1748-ban konszekrálva lett. Ennek pecsétje jelenleg érintetlennek mutatkozik.

2.) Mikor alapították? Mely adományból? Az egyház javai vajon meg vannak-e? Vajon ugyanazok használatában vannak-e, vagy elvitettek? Mikor, miként, és ki által?

Amennyiben az egyház nem lett alapítva ez időig, sem adománya, sem javai nincsenek.

3.) Mennyi az egyház éves jövedelme, mennyi készpénzzel rendelkezik? Mennyi az aktív és passzív tartozása? Kik felé? Mely más jövedelemmel rendelkezik amelyek a szántóföldekről, a legelőkről, vagy egyéb helyről folynak be? És ezeket vajon előírás szerint, és ki intézi? És ezekről számot ad-e évente az intéző? Kicsoda vesz számot? És ki előtt?

Más biztos jövedelme az egyháznak nincs, azon kívül amit vasár- és ünnepnaponként a szentmisék alatt a perselyezés során összegyűjtenek, és ez évről évre számítva kb. 90 forintot tesz ki bankjegyekben, illetve 18-at értékpapírban. Készpénz az 1818 októberben lejárt egyenleg szerint 112 forint bankjegyekben.

Bankjegyekben, avagy értékpapírban 22 forint 5 krajcár. Aktív adóssága 526 forint bankjegyekben, ami 105 forint, 2 krajcárt tesz ki; elintézetlenül maradt a leányvári

¹ egyházlátogatás

² társ-egyházmegyék vagy alárendelt egyházmegyék s így a főegyházmegyével együtt részei az adott érseki tartománynak

³ hét tagból álló felsőbb bíróság

⁴ ajánlás

⁵ felszentelve

⁶ meg lett e szentségtelenítve?

Községünk helytörténete

híveknél pedig a 6. [...]. Az egyház a jövedelmét a templom ládjájában (vagy szekrényben?) őrzik.

4.) A vagyontárgyak és felszerelések részletes felsorolása: mik vannak és milyenek? Hány kehely, paténa, ciborium, monstrancia, kereszt, pixis⁷ van, milyen anyagból készült? Vajon sértetlen-e, aranyozott-e, illetve hiányos-e?

Van a templomban egy alacsony hordozható szék, ami az oltár bal oldalán helyezkedik el; egy kék színre festett gyóntatószék a sekrestyében; az oltár fölött egy festett, puha fából készült régi tabernákulum⁸; 8 gyertyatartó, amiből négy piros színre festett fából, 2 ólomból, 2 rézből (?) készült kisebb, s a tabernákulum fölött helyezkedik el. Az oltár fölött nagyobb kép Szent Erzsébet. Beüvegezve pedig a keresztelőkút fölött egy másik, a 14 boldog testvér (?) képe van. Ezen felül még szám szerint 14 kisebb képe is van a templomnak, úgy mint 3 a Boldogságos Szűz Máriáról, 9 Szent Józsefről, a Szentháromságról, Szent Antalról, Szent Balázsról, Szent Flóriánról, Szent Annáról, Szent Erzsébetről és Szent Vendelről, és még három.

A templom bejárata felől baloldalon egy régi hiányos orgona található 4 változtatással. A bejáratnál van még 2 edény szentelt víz tárolása céljából. Csupán három [!] paddal rendelkezik. A templom közepén a mennyezetről lóg le egy üvegből készített lámpás, ami népiesen [...]; az oltár előtt pedig egy másik, kisebb rézből (?). Birtokában van még két szekrény, melyek közül az egyik az iskolában van a jobb papi öltözetek tárolása végett, a másik a sekrestyében részint a pap öltöztetésére, részint pedig a következő eszközök őrzésére szolgál:

- aranyozott fém monstrancia 2
- aranyozott fém ciborium 2
- aranyozott fém kehely paténával 2
- kehelytörő 6
- corporale⁹ 3
- corporale tartó 5
- belül arannyal bevont fém pixis, amelyben a betegekhez szokták elvinni a Legszentebbet 1
- fém pacifikálé¹⁰, a másik ezüsttel van bevonva 2
- régi, fém füstölő 1
- tömjéntartó 1
- fémlemezről készült kézmosó 1
- piros selyemből készült erszény 1
- szertartáskönyv 2
- egy pár [2 db] kancsó

- szenteltvíz tartó kanna, rézből 2
- szenteltvíz hintő 1
- az adományok összegyűjtésére szolgáló edény 1
- zászlók, 4 új, 1 régi 5
- temetési kereszt 2
- ugyanannyi szertartás kereszt 2
- párnácska 2
- kánontábla, beüvegezve¹¹ 3
- oltárterítő 2
- ministránsruha, 3 pár 6
- pixisek, melyek közül az egyik a szent folyadék tárolására, a másik pedig az ostya tárolására szolgál 2
- láda, ami a templom pénzének, valamint kötelezvények tárolására szolgál, puha... 1
- a Megváltó feltámadási szobra 1
- régi baldachin¹² 1
- csengő, kettő az oltárnál, egy a bejáratnál 3
- harangok a haranglábon, melyek közül az egyiknek a súlya 60 libra¹³ (font), a másiké pedig 30 libra
- temetési tumba fekete takaróval 1

Mindezek részben a Vallási Alap budai raktárából, részben a hívek pénzbeli hozzájárulásából, valamint jötevek adományai folytán kerültek beszerzésre.

5.) A templom tiszta-e? Az oltárok három abrosszal, és oltárterítővel fel vannak e szerelve? Miskönyvvel el van-e látva? Hány papi öltözeke van? Vajon ezek nem kevésbé-e, mint a corporalék, kehelykendők, pallák¹⁴, a kancsócskák, tisztán, ragyogóan, hibátlanul, avagy hiányosan vannak-e elrakva?

- rendes vászon alba¹⁵ 4
- rendes vászon vállkendő 3
- cingulus¹⁶ 2
- miseruhák - melyekből kettő ünnepi, ezüst rojtokkal, a többi három rendes - a hozzá tartozó stóllákkal és manipulusokkal¹⁷ 5
- karingek és vászon 3
- kék és fehér selyem vélum¹⁸ 2
- palást piros anyagból 1

Mindezek nem kevésbé, mint a corporalék, a kehelykendők, a pallák és a kancsócskák, tisztán és ragyogóan vannak elrakva abban a szekrényben, ami ezek tárolására szolgál.

6.) A legszentebb Oltáriszentséget, amit a betegek megáldoztatása, valamint a szentségimádás végett a templom-

⁷ paténa: kehely tányérka; ciborium: áldoztató kehely; monstrancia: úrmutató, szentségmutató liturgikus edény; pixis: szelence, melyben az oltáriszentséget a betegekhez viszik

⁸ szentség-ház az oltáriszentség őrzésére

⁹ négyszögletű len vagy kender-vászon kendő hímzéssel

¹⁰ keretbe foglalt kép vagy feszület, a béke-csók eszköze

¹¹ betéve mondandó imádságokat tartalmazó papi segédlet, az oltár közepén helyezik el

¹² négy rúdra erősített mennyezet, aranyrojtokkal díszített sátor

¹³ fontnak megfelelő súly-egység: 45,36 dekagramm; esetünkben 26 illetve 13 kg

¹⁴ a kehely lefedésére szolgáló, vászomból készült négyszögletű textília

¹⁵ fehér miseing, karing

¹⁶ miseingek testhez szorítását szolgáló öv

¹⁷ stóla: kb. 2,5 m hosszú szalag alakú, közepén és a végeken keresztelékkel díszített liturgikus ruhadarab; manipulus: a miseruha egy része, a bal alsó karon hordott, keresztelékkel díszített szalag

¹⁸ kehelytakaró kendő, színe a miseruha színével azonos

Községünk helytörténete

ban őriznek, vajon két hetenként megújítják-e? Emellett az ostyát a szentmise áldozathoz frissen és alkalmas száraz helyen tárolják-e?

Miként a monstranciában a közös szentségimádásra kitett Oltáriszentség a betegek áldoztatására a cibóriumban őrzött partikulák, ha nem is szabályosan két hetenként, legkésőbb minden hónapban megújításra kerülnek. A szentmiseáldozathoz szükséges ostyák mindig frissen megvannak, amiket az erre kiképzett iskolamester kéthetenként szokott sütni, és amiket a sekrestyében egy fa paxisben száraz helyen tárolnak.

7.) Vajon a keresztelő kutat, a szent folyadékokat illő helyen és jól elzárva őrzik-e? Úgy ezeket, mint az első pont esetében feljegyzésre kerültek-e, megsemlélés útján a vizitátor maga vizsgálja meg.

Az oltár bal oldalán egy fából készült szekrényke keresztelő kutat formál, ahol a kereszttség szentségének szertartásához szükséges más dolgokon kívül a szent folyadékok jól elzárva kerülnek tárolásra.

A terjedelmi okokból részletekben közölt visitatio további részei az újság következő számaiban kerülnek ismertetésre. E fejezetek alcímei: A plébános, annak kötelezettsége és jövedelme. Az iskola igazgatója, annak kötelessége, valamint jövedelme. A plébánia hívei, és ezek kötelességei. A földesurak és kegyurak. A nem katolikus helyek és szolgálók. A bábák és sírásók. A templomról.

Amint olvassuk, a főesperesi látogatás minden részletre kiterjed és pontosan szamba vesz minden körülményt. A felsorolás szerű kérdések bizonyára egy általános séma szerint készülhettek.

A precíz fordítást a lábjegyzetekkel tettük értelmezhetőbbé, de egy-két vonatkozását részletesebben is indokolt magyarázni.

Az egyházi főméltóságok részére a II. tridentini zsinat előírta a személyes egyházmegyei látogatást.

Az egyház helyzetét regisztráló részből látjuk, hogy az 1812. évtől „9 évvel ezelőtti” idő 1803, amiktől önálló egyházközséggé vált falunk vallási közössége. Az említett „romos imaház” a mai templom építése előtti idők építménye.

A Szent Erzsébet tiszteletére épült templom egyértelművé teszi, hogy községünkben a német betelepítések előtt (1755) is nagy kultusza volt a szentéletű Árpád-házi királylánynak. A fa oltár ereklyetartójának 1748. évi, pecséttel igazolt felszentelése is igazolja ezt a tény.

Az „égetetlen téglá”, vályogból épített templomra utal.

1803-ban készült egy „összeírás Leányvár lelkeiről”. A 110 családot felsoroló kimutatás, és a korszak vallásos lelkiülete alapján belátható, hogy a templom „a parochia népének befogadására elegendő”. Az egykori 110 családi névből napjainkban már csak 31 az „élő” név községünkben, 79 név már „kihalt”. (A leggyakoribb keresztnevek: János, Jakab, Mihály, György; ma különös keresztnevként hat a Reto, Egidus, Kiliánus) A keresztne-

vek gyakoriságából következtethetünk a korszak „dívatos” szentjeire.

A második kérdéskör az egyház javairól és azok használatáról tudakozódik.

II. József 1782-ben feloszlatta a szerzetes rendeket, összeíratta az egyházak vagyonát, annak egy része a Magyar Kamara Vallásalapjába került. Ekkor szűnik meg a Leányvart birtokló klarisszák rendje is. Bizonyára e rendeletek okozta átmeneti bizonytalanság is motiválta a vagyoni helyzet megkülönböztetett figyelmét. Halála előtt a császár és király visszavonta szekularizációs rendeleteit.

Nem egyszerű feladat összehasonlítani egy mai pénzügyi elszámolást az akkori jövedelem elszámolással. Akkor a templom ládájában őrizték a krajcárra pontos bevételt, ma pedig még a kórházi ágyak mellett is kötelező a zárható páncél-kazetta. Kétszáz év alatt ennyit változott környezetünkben a világ.

Az egyszerűségnél többet jelent a sorokon átsütő őszinteség és bizalom, ami nagyon hiányzik napjaink közéletéből.

A vagyontárgyak kérdéskörében példás az egyszerűség és alaposág. „Mik vannak és milyenek? Sértetlen-e, aranyozott-e, illetve hiányos-e, milyen anyagból készült?”

Nincs még egy fölösleges kötőszó sem az érdeklődő kérdésekben. E kérdésekre szinte kötelező a válaszok tömörsége, a felsorolás-szerű leltár. Ha jól meggondoljuk, nem is volt olyan szegény az öreg templomunk. A felsorolásból látszik, hogy közel 200 éve több szentkép volt templomunkban, mint ma. A szentképek tiszteletét is előírja az egyház. Püspöki engedély kellett a szentképek tartalmára és elhelyezésére vonatkozóan. Említésre méltó, hogy 1898-ban villám sújtotta a templomot és „a felújítás során a főoltárkép és a mellékoltárok festése Müller F. akadémikus festő által” készült, 95 Ft költséggel, Mayer Imre plébánosságá idején.

A szenteket ábrázoló egykori templomképek utalnak a korszakot jellemző helyi sajátosságokra. Szt. Flórián a tűzoltók patrónusa (gyakori pusztító tűzvészek; 1782. évi nagy csolnoki tűzvész), Szt. Anna az asztalosok és kádárok védőszentje (jelentős bortermeles), Szt. Vendel a jószágtartó gazdák, a pásztorok, juhászok védőszentje (az állattenyésztés, mint meghatározó tevékenység). Országunk védőszentje Szt. István király, aki szűz Mária oltalmába ajánlotta hazánkat, amiért is országunk Regnum Marianum. Mátyás király és a reneszánsz évében szólni kell arról, hogy neves királyunk már szűz Mária tiszteletére pénzt veretett.

A gyertyatartók felsorolása nem holmi kicsinyesség, hiszen előírás volt hogy „minden oltáron legalább két gyertyának kell lennie, a főoltáron pedig legalább hatnak”. Az oltárokon a X. század végétől helyezik el a gyertyatartókat, addig az oltár mellé állították azokat.

A gyertyák még az időkben méhviaszból készültek. Híresek voltak a rozsnyói és besztercebányai viaszgyertyák. A gyertyakészítő mesterek az időkben évente mint-

Községünk helytörténete

egy 50 ezer gyertyát készítettek. Ide sorolható, hogy templomunk villanyvilágítása 1928-ban készült. Egy budaörsi templomtól ajándékozott facsillár eladásából 100 pengőt kapott Heisenberger Richárd plébánosunk és ebből a pénzből készült a világítás. (A plébános úr Budaörsről került községünkbe.)

A leltárban szereplő csengők használata a XII. századra nyúlik vissza, amikor az Oltáriszentség felmutatását a csengő használata tette ünnepélyesebbé, a szertartás kiemelkedő részévé. „A főoltároknál 3 vagy 4 csengőből összetett szép akkordot alkotó csengettyút használnak”.

Az első templomi harangok is szerepelnek a leltárban. Minden templom harangjainak külön történetei vannak. Elterjedt volt a harangok megszentelése, amit csak a püspök végezhetett. Szépen fogalmazza meg fontosságukat egy középkori latin felirat: „Hívom az élőket, díszítem az ünnepeket, siratom a holtakat és megtöröm a villámok erejét.”

A harangszenteléskor többnyire nevet adtak a harangoknak. A harangok szomorú sorsához tartozik a „harangrekvirálás”. A háborús időszakokban hadi célokra használták beolvasztott anyagukat.

Templomunk harangjait az I. világháború idején 1916-ban vitték el, s csak 1926-ban pótolták azokat. (A Vallás és Közoktatási Minisztérium 1915. augusztus 18-án adott ki köriratot a harangrekvirálásokról.) A II. világháború során országunkban 1628 harang 511,7 tonna össz súlyban került beolvasztásra. Ez a háborúk kevésbé ismert lélekgyalázásai közé tartozik.

A már említett 1898. évi villámsújtotta templomunkban az egyik harang is megsérült, s azt is pótolták. „As hangú”, 64 kg súlyú, új „Erzsébet harang” került a toronyba. „Az elkészítés költsége 69 Ft 60 kr, ugyanennek szállítási költsége Budapestről Leányvárra 5 Ft 40 kr, az Erzsébet harang consecrakcionális¹⁹ illetéke 5 Ft 40 kr, az új harangok toronyba való elhelyezése 2 Ft [!]" - írja Mayer Imre akkori leányvári plébános úr 1898. december 29-én.

Régészeti kuriózum, hogy a szomszédos Csolnokon 1966-ban egy traktor ekéje vetette ki a földből azt a harangot, amelyet a XI. század első felében már Magyarországon készítettek. Ez Európa legidősebb, ma is megszólaltatható bronz harangja.

1991. augusztus 16-án Esztergomban, II. János Pál pápa szentmiséjén ezzel harangoztak. Az esztergomi bazilika Nagyboldogasszony harangja a harmadik legnagyobb magyarországi harang, súlya 5827 kg, átmérője 218,5 cm.

A püspöki vizit részletesen kitér a miseruhák, oltárterítők, kehelykendők mennyiségére és állagára is.

„A papi öltözetekkel bővelkedik” kitétel is igazolja, hogy az átlagosnál jobb lehetett a helyi templomi ruhatár felszereltsége.

Minden templomi textíliának története, szakrális jelentősége van. A papi öltözék, a kazula, a miseruha jellemző „hegedű formája” a XVI. században alakult ki. A

ruha anyaga selyem vagy brokát, szegényebb templomokban a félselyem is megengedett volt. A miseruha nem lehetett bőrből, vászonból vagy gyapjúból. Szokás, hogy a papi öltözékeket használat előtt megáldják. Az egyházi liturgia a ruhák színét is behatárolta: a fehér, a vörös, a zöld, a viola és a fekete szín volt kanonizálva.

Az oltárterítő előírás szerint is legalább három szükséges és anyaga is len vagy kendervászon kell, hogy legyen, ugyanis ez emlékeztet a Krisztus holttestét takaró gyolcskendőkre. Az oltárterítőnek az oltár két szélén az oltár aljáig kell érnie. A XVII. századtól himzéssel, majd később csipkével díszítik.

A visitatio fejezeteihez fűzött megjegyzések, kiegészítések, annak korszakára voltak jellemzőek és mérvadóak. Mint annyi más, az egyházi liturgia és szertartásrend is változik. Gondoljunk csak a megújuló főoltárok elhelyezésére, egyszerűségére vagy a különböző szertartásoknál a latin helyett a nemzeti nyelvek használatára. A Biblia alapigazságai változatlanok, érvényesek ma is.

Újszerűségük csak annyiban létező, amennyiben bonyolultabb életünk új kihívásainak magyarázatául szolgálnak.

Úgy gondolom, hogy a közel 200 éve írottakat falunk lakói érdeklődéssel veszik, hiszen az reményeim szerint egy később megírandó falutörténetünk fontos fejezete lehet, és sokunk helyismeretét gyarapíthatja majd.

Források:

- *Egyházlátogatási jegyzőkönyvek katalógusa. Összeállította: Hegedűs András – Tóth Krisztina, Esztergom 2000*
- *Liturgikus lexikon. Szerkesztette: Dr. Kuhár Flóris és Dr. Radó Polikárp, Komárom 1933*
- *Dr. Szeredi József Egyházjog, Pécs 1874*
- *Fényes Elek Magyarország statisztikája, Pest 1842*
- *Az Internet témához kapcsolódó feldolgozásai.*

Leányvár, 2008 április 30.

Dr. Szakmár János

¹⁹ szentelési, felavatási

Cselgáncs

Nemzetközi sikerek

Jól szerepeltek a leányvári judósok a **Kisgyőri Judo Fesztiválon**, ahol a magyar csapatokon kívül szlovák és román versenyzők is indultak. A résztvevő indulókat magas színvonalon, étkezéssel, szállással fogadta Czeglédi Dezső, Kisgyőr polgármestere, Szabó Rácz Béla igazgató és Nagy József. A versenyzőknek felejthetetlen emlékü maradt a kisgyőri fesztiválról.

Egyéni eredmények:

Diák korcsoport: 32 kg Kreisz Ádám 1. hely, 45 kg Rábai Boglárka 1. hely, 45 kg Klányi Márk 1. hely, 49 kg Zsiros Zoárd 1. hely, 54 kg Makovics Roxána 1. hely, 60 kg Pásztor Gergő 1. hely.

Serdülő korcsoport: 33 kg Faragó Norbert 1. hely, 52 kg Makovics Roxána 1. hely, 55 kg

Rábai Attila 1. hely, 60 kg Rábai László 1. hely, 50 kg Rábai Boglárka 2. hely, 60 kg Pásztor Gergő 3. hely.

Csapatverseny:

1. hely: Rimaszombat (Szlovákia)
2. hely: Leányvár
3. hely Miskolc
4. hely Kisgyőr
5. hely Harsány
6. hely Szlovákia
7. hely Arad

Hat csapatnak Nagy József adta át a kupákat.

Egyetemista OB: 60 kg Zsifkovics István 2. hely, 100 kg Péntek Zoltán 4. hely.

Felkészítők és szervezők: Pfluger Antalné, Deák Attila, Kreis Zoltán, Nagy József, Pfluger Antal.

Újabb leányvári cselgáncs sikerek

Az UTE jégstadion adott otthont a Nemzetközi Nyílt U23-as Magyar Bajnokságnak, valamint az Ifjúsági Nemzetközi Válogató Versenynek. A kétnapos viadalon 14 nemzet fiataljai küzdöttek a helyezésekért. A leányvári judósok közül mindkét korosztályban remekül helytállt Urbanics Roxána és Dobosi Szabina.

Egyéni eredmények:

U23 kor: 48 kg Urbanics Roxána 3. hely, Dobosi Szabina 5. hely, 63 kg Kocsis Viktória 5. hely, Sass Dorottya 5. hely, Sűrű Barbara 7. hely, 78 kg Diviki Barbara 3. hely Leányvár Titán

Ifi kor: 48 kg Urbanics Roxána 2. hely, Dobosi Szabina 5. hely, 63 kg Nagy Annamária 3. hely, 70 kg Zupkó Noémi 2. hely

U23 és ifi válogatottak: Urbanics Roxána, Diviki Barbara, Nagy Annamária és Zupkó Noémi.

Felkészítők és szervezők: Pfluger Antalné, Deák Attila, Nagy József és Pfluger Antal.

*Pfluger Antal
SE elnök*

Bábolna - Pilisszentiván

A Tipegő Gyermek Néptáncfesztiválon vettünk részt gyermekcsoportunkkal április első szombatján Bábolnán. Évek óta érkezik meghívás tőlük, amelyet most először állt módunkban elfogadni. Általában a pilisszentiváni rendezvénnyel szokott ütközni, ezért még nem jártunk a valaha volt TSZ-éről híres városban.

Szerencsére sikerült a focista táncos fiúkat Komáromban felvenni – ott volt mérkőzésük – és még időben elértük célpontunkat. Jutott idő egy kis színpadbejárásra is ebéd előtt. Sok csoport részvételével zajlott a műsor a színházteremben. Sajnos igen kicsinek bizonyult ez a hely. Egy csoport a színpadon szerepelt, egy az öltözőben, egy a nézőtéren a többiek a büfé melletti részen várakoztak, gyülekeztek. Szerencsére mindenki betartotta a 8 perces fellépési időt, és ennek köszönhetően a tervek szerint zajlott minden.

Gyermekcsoportunk az apróbb hibákat nem számítva szépen táncolt. Fellépésünk után volt lehetőségünk fényképezésre, fagyizásra, egy kis sétára a gyönyörű napos délutánon. A szünet utáni programra sikerült bejutnunk és végignézhettük a javarészt magyar táncokat bemutató csoportokat. Szép táncokat láttunk, a muzsikások kieroősítése sajnos nem tette lehetővé, hogy a sokat éneklő fiúkat-lányokat hallhassuk.

Azt tudtuk, hogy zsűri előtt kell fellépünk, de arról nem kaptunk tájékoztatást, hogy ez egy megyei előválogató. Néhány csoport egy később megrendezésre kerülő regionális rendezvényen történő megmérettetésre nyert jogot.

Április 19-én csuklós busszal mentünk Pilisszentivánra, kellett is a nagy jármű, mert három csoportunk –mini, gyermek, ifjúsági- és zenekarunk is fellépett a táncfesztiválon. 10. alkalommal kaptunk meghívást, és ezt egy kis ajándékkal köszöntük meg a lelkes szervezőknek. Táncosaink a bemutatott koreográfiákkal méltán nyerték el a közönség vastapsát. Az ifjúságiak rezgős polkája a zsűri szerint is fantasztikus volt.

Az elmúlt tíz alkalommal egy csoporttal mindig részt tudtunk venni a szentiváni általános iskola által szervezett rendezvényen, de többször is előfordult, hogy két csoporttal képviseltük községünket. Ifjúsági táncosaink talán egy kis nosztalgiával térhettek vissza most ide, hiszen ők már 3-4 éve nem jártak itt, helyet hagyva a kisebbeknek, régen viszont minden évben részesei voltak a szervezők vendégszeretetének. A kisebbeknek reményeink szerint még többször lesz lehetőségük visszatérni.

Gáspár Tibor

Felhívás!

Szeptembertől új csoportot indítunk!

Egy kicsit megbontjuk a jelenlegi Mini tánccsoportunkat. Ezt a gyermekek közötti korkülönbség indokolja. A kicsit nagyobbakkal (8-10 évesek) gyorsabban szeretnénk haladni az egyre nagyobb tudást igénylő táncok irányába. A kicsit kisebbekkel (5-7) pedig fontos az alapok gyakoroltatása. Javaslatokat kérünk a legkisebb csoportunk elnevezéséhez. Egy már van: Leányvári Aprócska Néptánccsoport. Várjuk az 5-10 éves korosztályhoz tartozó gyerekeket a szeptemberi indulásnál. 10-99 éves korig is bármikor csatlakozhatsz!

Pörögj velünk!

Lena hírek

„Mozdulj rá!” Családi Egészség- és Sportnap a Lena Egyesülete szervezésében 2008. május 24. (szombat)

Szűrővizsgálatok

9⁰⁰ - 13⁰⁰ Kultúrotthon, orvosi rendelő, védőnői tanácsadó

- vérnyomásmérés
- vérérvizsgálatok (1 szűrással 3 szűrés)
 - koleszterinszint mérés
 - vércukor-szint mérés
 - PSA (prosztatatarák szűrés)
- vizeletteszt
- hallásvizsgálat
- látásvizsgálat
- nőgyógyászati szűrés
- testtartás- és lúdtalpszűrés (a gyógytornásznál)
- testzsírtömeg mérés (a dietetikai tanácsadás keretében)
- fogászati szűrés (a fogászati tanácsadás keretében)
- bőrgyógyászati szűrés (a bőrgyógyászati tanácsadás keretében)
- CELLADAM szűrés (önköltséges 1500.- Ft)

Véradás

9⁰⁰ - 12⁰⁰ Általános Iskola

Minden önkéntes - hivatásos és alkalmi - véradót szeretettel várunk. Kérjük, hozza magával személyi igazolványát és TAJ kártyáját.

Tanácsadások

9⁰⁰ - 13⁰⁰ Kultúrotthon kisterme / Kiállítók utcája

- Bőrgyógyászati tanácsadás
- Fogászati tanácsadás
- Gyógytornász
- Dietetika - Étrendi tanácsok
- Természetgyógyászat és energetika
- Családsegítő - és gyermekjóléti szolgálat
- Asztrológia

Stressz oldó technikák

13³⁰ - 16⁰⁰ Kultúrotthon kisterem

- Talpmasszázs
- Frissítő masszáz

”Egészséges életmód” kiállítás és vásár

9⁰⁰ - 17⁰⁰ Kiállítók utcája

- Az egészséges életmóddal kapcsolatos termékek és szolgáltatások bemutatója és vására
- Könyvvásár

Sportrendezvények

9 ⁰⁰	Reggeli torna	utána	Görkorcsolya verseny
9 ³⁰	Futóverseny (táv: 1,2 km)	10 ⁰⁰ -tól	Asztalitenisz bajnokság - délelőtt felnőtt, délután gyerek
10 ⁰⁰ -tól	Focibajnokság		
11 ⁰⁰ -tól	Kerékpáros ügyességi verseny	14 ⁰⁰ -tól	Íjászat, sakk bajnokság

Gyermekprogramok (minden programunk ingyenes)

9 ⁰⁰ -tól	Ugráló vár	10 ⁰⁰ -tól	Mesejáték, bohóc műsor, póni lovaglás
9 ⁰⁰ -tól	Arcfestés	9 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Kézműves foglalkoztató műhely (természbábok, origami a Nap Út Ala-

Lena hírek

	<i>pítvány közreműködésével. Szakmár Krisztina: Szalvéta és zsinór technika, önköltséges)</i>	13 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	Kézműves foglalkoztató műhely (sóbaba készítés, ruhafestés ecsettel, teafilter képek, óriáskép festés, tűzzománc)
9 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	<i>Manófalva (játsszóház 1-5 éveseknek)</i>		
11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	Táti Tűzoltóautó bemutató		

Egész napos színes kavalkád - A színpad programja:

10 ⁰⁰	<i>a Leányvári Mazsorett csoport bemutatkozása</i>		<i>& Roll táncsoport bemutatója</i>
10 ³⁰	<i>Az Aranyszőrű bárány mesejáték</i>	16 ⁰⁰	a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Táncgyűttes bemutatkozása, sváb táncház a Leányvári Német Nemzetiségi Táncsoport gyermek táncosai
11 ⁰⁰	<i>Ricsi Bohóc műsora</i>		
11 ⁴⁵	<i>Magyar táncház a Solymári Cédrus Együttes tagjaival</i>	17 ⁰⁰	<i>Fitness és divatbemutató Fitt-Lesz Sport Egyesülettel</i>
12 ⁴⁵	<i>a Pílisi Királyi Íjászok íjászbemutatója</i>	18 ⁰⁰	RETRO Parti a Marzano Pizzeria szervezésében
13 ³⁰	<i>a sportversenyek eredményhirdetése</i>		
14 ³⁰	<i>Leányvári Judo SE bemutatója</i>		
15 ⁰⁰	<i>a Négy Muskétás Akrobatikus Rock</i>		

A rendezvény fő támogatói:

Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt., Tagscherer Kft, Leányvár Község Önkormányzata, Saint Gobain Weber Terranova

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják (Lena információ: 06 30 585 3611).

PSA szűrés

A prosztataszűrés két egymást kiegészítő vizsgálatból áll, melyek segítségével gyorsan, igen nagy biztonsággal állapítható meg a tumor alapos gyanúja. Az egyik vizsgálat a prosztata végbélen keresztüli tapintása, amely igen pontos, közvetlen információkat ad, így még napjainkban sem nélkülözhető. **Ezt a vizsgálatot azonban csak urológus végezheti el, ezért az Egészségnapon erre nem kerül sor.**

A másik egy laboratóriumi eljárás, melynek során **az ujjbegyből vett vérből a helyszínen meg tudjuk állapítani**, hogy egy, a prosztata által termelt fehérje, az ún. **prosztata specifikus antigén (PSA)** nem emelkedett-e kórosan. Amint a névben a "specifikus" szó utal rá, ez a fehérje kizárólagosan a prosztatára jellemző, más szervekben lévő esetleges kóros folyamatok nem befolyásolják. **Az Egészségnapon ennek a tesztnek az elvégzésére lesz lehetőség.**

Tulajdonképpen minden 45-50 év feletti férfinak évente egy alkalommal részt kellene vennie prosztataszűrésen, mert nem lehet biztos benne, hogy nem hordoz-e magában kezdeti stádiumban lévő, panaszt még nem okozó prosztata daganatot. A teljes gyógyulást kizárólag a korai felismerés biztosíthatja. A panaszmentes férfiak prosztatájában az észrevétlenül esetleg már elindult rákos elfajulás ekkor még nyilván nem haladta meg a szervhárt, nem terjedt rá a környezetre és nem tudott sem a környéki nyirokcsomókban sem távoli szervekben (csontok, tüdő stb.) áttéteket adni.

Ebben a korai stádiumban elkezdett gyógykezelés mellett a betegek életkilátásai nagyon jók, ezért kérjük **vegyen részt Ön is a PSA szűrésen!**

Guttin Zsuzsa

Nyitott oldal

Zárt ajtók

Kártya be, kártya ki. Ajtó nyílik. Belépek a néptelen, fehér folyosóra. Csend van. Hallom lépteim zaját. Zárt ajtók előtt megyek el, majd megtalálom az egyik ajtón a számot. Jobb kezemet a fehér porcelán tenyér alakú leolvasóra teszem, bal kezemmel betolom a kártyát a résbe. Kéz levesz. Kártya ki. Ajtó nyílik.

A halványkék ablaktalan szobában, kellemes hűs levegőt fúj be a klímaberendezés, ami természetesen figyelembe veszi a szobában tartózkodó fiziológiás igényét. Egy kényelmes fotel, mellette beépített háromszintes fémpolc, melyen rendezett magazinok, szórólapok. Szemben hologram kivető, ahol sikereiken felbuzdult kutatók, tudományos eredményeiket taglalják. Leülök a fotelbe, de a lábtartót most nem használom. Próbálok lazítani. Mindig feszült leszek a felesleges számadatoktól, a statisztikáktól és a "ha" kezdetű mondatoktól. De hamar kiment egy női hang.

- A 2078/22-es beteget kérem, fáradjon be!

Felállok, és az oldalsó ajtóhoz lépek. Már automatikusan venném elő a kártyámat, de rájövök, hogy ennél az ajtónál nem kell. De, amikor leülök az asszisztens íróasztala elé, eszembe jut, hogy végül is elővehettem volna...

- Jó napot kívánok! - köszönök.

- Jó napot! - mosolyog kedvesen a hölgy.

Máris átnyújtom az asztal felett az ezüst színű lapocskát, majd jobb kezemet az asztali porcelánérezékelőre helyezem.

- Még kártyás vagyok - szabadkozom.

- Értem - bólint és elveszi tőlem.

Várunk. Bámulom a csupaszból kék szobát. Egyszerű a berendezése, az asztalon kívül egy alacsony fehér szekrény áll, melyen kémcsövek sorakoznak. Seholy egy kép a falon, egy zöld cserpes növény. De legalább már ablak van, melyen keresztül látom, hogy kint süt a nap.

- Nos, kedves Elisabeth vérnyomása 116/75. Sokkal alacsonyabb, mint amikor legutóbb járt nálunk. A vizelet is rendben. A has térfogata 104 cm. A doktor úr pedig már várja. - közli velem kedvesen.

Az orvos ajtaján ódivatúnak számító szerkezet, egy kilincs. Felcsillan a szemem, a múltkor nem is figyeltem fel erre. Benyitok.

- Jó napot doktor úr! - köszönök.

- Üdvözlöm. Kérem, foglaljon helyet! - kínálja fel a rideg krómvázás széket.

Az orvos belebambul az asztalába épített képernyőbe, melyet gondosan tanulmányozni kezd.

- Tehát Elisabeth, Ön most a 21. hétre lépett - állapítja meg kissé elmosolyodva.

- Igen, azt hiszem - válaszolom.

- Panasz, probléma? - érdeklődve kérdez.

Visszapörgetem azt a pár hónapnyi eseményt, és nem jut eszembe semmi fontos panasz, vagy probléma. Ellenben sok új élmény, és érdekesség. De lenyelem őket és megrázom a fejem, nem erre kíváncsi.

- Semmi.

- Akkor kérem, álljon fel a körre! - szólal meg.

A kör, egy a vizsgáló közepén felállított alulról és felülről is megvilágított "miniszínpad". Fellépek rá, mint egy

felvételiző színész palánta. Majd kiválasztok egy pontot az orvos feje felett, és mereven szuggerálni kezdem, míg Ő újra a monitorját veszi szemügyre. Várunk.

- Jól van. Úgy tűnik, minden rendben. A méhszája sincs kinyílva. Befejeztük a vizsgálatot. - mondja.

Bólintok, és közben leszállok a "színpadról".

- Lesz még néhány génexpressziós vizsgálat és CT is - jegyzi meg.

- Rendben - válaszolok halkán.

- Biztos benne, hogy nem kéri a génjavító csomagot? - érdeklődik.

- Igen, biztos vagyok benne - válaszolok határozottan.

- Ha a következő vizsgálatok eredményei megfelelőek lesznek, akkor legközelebb már csak a szülésnél találkozunk - lelkesítve mosolyog.

- Rendben és viszontlátásra! - felelek, és sarkon fordulok.

- Viszontlátásra! - válaszolja.

Kifelé újra az üres fehér folyosón haladok végig, és már semmit sem kell, sehova sem dugdosnom. Akadálytalanul jutok ki az épületből. Felteszem a napszemüvegem és a buszmegálló felé veszem az irányt. Hőség van. A búra alatt az évszakoknak megfelelően szabályozzák a hőmérsékletet, de vannak sejtéseim, hogy most melyik éghajlatot vették ehhez alapul, mert már most szükségem van valami szomjoltóra. A megállóban veszek egy üveg vizet automatából. Közben a busz is megérkezik. Néhányan felszállunk rá. Majd a jármű felemelkedik pár méterre a földtől, és hangtalanul tovasiklik a főúton. Az utazás alatt anyura gondolok, akinek megígértem, hogy elviszem egy felújított Lem darabra. Imádja a színházat és szeretem látni, amikor jól érzi magát. Nem panaszkodhatom, úgy látom sikeresen lép át az új életszakaszba. Rengeteg hasznos tanáccsal lát el, állandóan vásárolgat a leendő unokájának. Sőt, már a köménymagos teát is megvette. Mindenre gondol.

A busz lassan megáll, én pedig csak akkor veszem észre, hogy hazaértem. Otthon átlőtözöm és bevacolom magam a kanapéra. Bekapcsolok valami lágy zenét. A számítógépet beindítom. Régi népek szokásairól olvasok. Nagyon megtetszik, hogy régen az afrikai nők egy kendőben magukon hordozták gyermeküket. Így is dolgoztak a földeken. Megtetszik az ötlet, bár az én munkám fizikailag fele anynyira sem megerőltető, mint a régi asszonyoké volt. De egyelőre úgy tűnik, nem zavarna, ha gépelés közben a baba a hátamon volna. De ahogy így ezen gondolkozom, megérkezik Bertold. Halkan nyílik az ajtó.

- Szia Erzsikém! - mosolyogva üdvözlöl.

- Szia szerelmem! - mosolygok én is.

- Hogy vagy? Hogy van a kisfiunk? - érdeklődik élénken.

- Gyere, csücsülj le mellém! - kérem.

Majd megfogom a karját, és a tenyerét a pocakomra rakom. Erősen figyelünk.

- Érzed, ahogy fickándozik? - kérdezem tőle.

- Érzem bizony! - felel nevetve.

Majd a fülét is a gömbölyödő hasamra tapasztja.

Patai Julianna

Nyitott oldal

Tisztelt Szerkesztőség!

Megdöbbenve olvastam a Leányvári Újság áprilisi számában a sportpályát övező jegenyefák sorsát. Ha nem történik a fákat kivágni jelentkező vállalkozóval az a sajnálatos baleset, már csak azt látjuk, hogy vágják ki a fákat.

Nem vitatom a szakértő véleményét. De: nem szoktak lombjában lévő fákat kivágni, amikor már beindult az élet, mert az élet, a megújulás tavasszal kezdődik. /Az elmúlás, a halál időszaka az ősz, november./ Máshol - láttam erre példát - megpróbálják megmenteni a fákat, nem rögtön kivágni. Talán itt is lehetett volna először azzal próbálkozni, hogy visszavágják, nem rögtön kivágni. Ezek a fák hozzá tartoznak Leányvár képéhez, köszöntik a faluba érkezőket, s hozzájárulnak ahhoz a pozitív véleményhez, ami községünkkel kapcsolatban a 10-es út mentén kialakult: „A legszebb település, zöld fáival, virágos előkertjeivel”.

Azt aztán végképp nem értem, hogy a

még 3, a szakértő által egészségesnek ítélt jegenyét is MIÉRT kell kivágni. A helyükre ültetendő díszfa, valóban csak díszfa. S annak zöld lombja soha nem lesz, lombja sem ér fel a hagyományos, tájba illő fákkal. S a fáknak más szerepük is van életünkben, nem pusztán a szépség. Talán lehetne a jegenyét jegenyével is pótolni, vagy a már említett más, a tájba illő fákkal.

Úgy gondolom, nem vagyok egyedül a véleményemmel, bár nem végeztem felmérést. Ha lett volna időm megteszem, de akikkel beszéltem e rövid idő alatt, mindenkinek hasonló volt a véleménye.

Talán még nem késő, és megmenthetjük legalább azt a három fát! S talán a többi is élhet még őszig.

Kívánok munkájukhoz jó egészséget, tisztelettel:

Malomviziné Szijártó Judit

Egy magánvéleményhez

Tisztelt Hanzelik Gábor!

Az Ön tollából származó a Leányvári Újság márciusi számában megjelent cikk (Magánvélemény a 2008. évi községi költségvetéshez)

TORZÍT, FERDÍT, SZEMBEÁLLÍT és VALÓTLANSÁGOKAT közöl.

Torz képet fest, mert a nekünk adott 400 ezer forint ellenértékéért a cikk szerint

szinte mindent meg lehetne valósítani!? Ugye ezt nem gondolta komolyan, hogy a felsorolt hiányosságokat a mi nyakunkba kell varrni, és egy majdan esetlegesen bekövetkező pénzhiánynak már előre okozói-vá tesz bennünket?!

Ferdít, mert olyan dolgot állít miszerint az emelés előtt megállapított összeg is „többszöröse a hasonló méretű, túlélésért küzdő települések hasonló támogatásainak”. Nyilván lehet ilyen példát is hozni,

Nyitott oldal

hogy valahol jóval kevesebb pénzt kapnak, de van olyan is, ahol többet! Ferdít, mert a sportot és a kultúrát megemlíti, de a nagycsaládos egyesületnek az ugyanezzel a háttérrel megemelt összegéről nem tesz említést, pedig ez az összeg is pont elég lenne a „Művelődési ház leomló vakolatának kijavítására”.

Szembeállít, mert a falu összes intézményével szemben mi lettünk a gonosz pénz-elvivők! Úgy tünteti fel az eseményeket, hogy mindenki beállt egy spórolós sorba, de mi ehhez nem adtuk magunkat. Szembeállít szülőkkel, akiknek gyermekei elől elvisszük a világítás és más miegyéb korszerűsítésére szánt pénzt. Szembeállít a falu alkalmazottaival, akiknek hovatovább a napi megélhetését veszélyeztetjük.

Őn ezt írja: „Éppen ezért „csak” a tavalyi összeget javasoltuk 2 és 1,6 millió forintot” ez valótlan, vagy csak az igazság nem teljes kibontása, ugyanis a mihozzánk beírt 2 millió ugyanúgy „csak” 1,6 millió, mert elfelejtette, hogy a 400 ezer forint a Falunapra lett hozzánk költségelve. „A február 4.-i Képviselő-testületi ülésen kiderült, hogy ez a felajánlás számukra elfogadhatatlan,” **Nem így történt!!** Nem számunkra volt elfogadhatatlan, hanem, aki betervezte a javaslatot, és akik ezt ELFOGADTÁK!

Már egy előző cikkemben (ez ugyanakkor jelent meg, mint az Ön magánvéleménye) leírtam, hogy a polgármesterünk javaslatá-

ra emelte meg a támogatási összeget a képviselőtestület 8 igen szavazattal. **NEM MI KÉRTÜK!** Tehát ez az emelés a nyolc képviselőnek elfogadható volt, de Önnek elfogadhatatlan, és ennek okán próbál meg Ön bennünket a betonba döngölni! Egyfajta nyomást vizionál, amellyel mi a képviselőket befolyásoljuk! Ez valótlan! Soha képviselőre semmiféle nyomást nem gyakoroltunk, nem mutyiztunk, háttéralkukat nem kötöttünk. Kérjük szépen, hogy NE mocskoljon bennünket!

Az Ön érdekében nem akartam megosztani ezt a falu lakóival, de mivel Ön továbbra is csapkod az Ön által kiásott csatabárddal, kénytelen voltam/vagyok ringbe szállni.

Ilyen módon NE akarjon Ön mindenkit képviselni!?

A Leányvári Német Nemzetiségi Kultúrcsoportok nevében tisztelettel kérjük Önt, hogy „Felelősen gondolkodó képviselőként” a jövőben az ilyenfajta torzításokkal, ferdítésekkel és valótlanságokkal átszótt szembeállítástól tartózkodni szíveskedjen!

Köszönjük:

Gáspár Tibor

Közlemények

Óvodai beiratkozás a 2008/2009-es nevelési évre

Időpontja:

2008. május 22. (csütörtök) **14⁰⁰** - **16⁰⁰**

2008. május 23. (péntek) **8⁰⁰** - **12⁰⁰**

Helye: **Óvoda „Kindergarten”**

2518 Leányvár, Erzsébet út 46-48.

A beiratkozáshoz szükséges iratok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonata
- a szülő személyi igazolványa
- lakcímet igazoló igazolvány

A 2008/2009-es nevelési év 2008. szeptember 1-jén kezdődik és 2009. augusztus 31-ig tart.

Erre a nevelési évre be kell írni azokat a gyermekeket, akik 2008-ban már betöltötték, vagy betöltik 5. életévüket, és eddig még nem jártak óvodánkba.

Számukra az óvodai beiratkozás kötelező. Nem kötelező az óvodába járás a 3-4 éves gyermekek-

nek, de aki betöltötte 3. életévét járhat óvodába.

Akinek gyermeke 2008. szeptember 1. és 2009. augusztus 31. között tölti 3. életévét, és ezt követően szeretné gyermekét óvodánkba járatni, azt a gyermeket a fent megjelölt időpontban be kell írni az óvodába.

Év közbeni beiratkozásra és felvételre csak akkor lesz lehetőség, ha a férőhely lehetővé teszi.

Az elmúlt évek tapasztalata alapján óvodánkba több a jelentkező gyermekek száma, mint amennyi férőhelyünk van, ezért célszerű a megadott beiratás időpontját figyelemmel kísérni.

Felvételnél elsőbbséget élveznek a helyi lakosok, ezen belül is a dolgozó szülők gyermekei, valamint a faluban dolgozó szülők gyermekei.

Férőhely esetén más településen lakó gyermekeket is felveszünk.

Szeretettel várjuk a beiratkozó gyermekeket és szüleit!

*Kiss Lászlóné
óvodavezető*

Örömmel tudatjuk, hogy elkészültek a mazsorett ruhák! Köszönetet mondunk: Grószné Rózsikának, Ildi és Ibi fodrászoknak, Csobán Zoltánéknak, Nagyné Terike néninek és minden leányvári jószándékú lakosnak, kisnyugdíjasnak. Minden adományt hálásan köszönünk!

A Mazsorett csoport

Az idei költségvetés tervezésekor Leányvár község Önkormányzata döntött az iskola világosításának korszerűsítéséről. A munkát Egri László vállalkozó végezte az elmúlt hónapban. Új, modern világítótestek kerültek a tantermekbe és irodákba. A több tízéves régi szerelvények már sok gondot okoztak, a fényerő sem volt már elfogadható. A gyerekek és kollégák nagy örömmel fogadták a fényerőben megújult, modern lámpatestekkel felszerelt tantermeket. A beruházás több éve az első komolyabb fejlesztés az intézményben.

Köszönjük!

Nagyné Engler Zsuzsa
igazgatónő

A Szépítkező szalon továbbra is várja régi és új vendégeit. Szőke Ilona pedikűr, manikűr és műköröm készítésével, Nagy Judit pedig kozmetikai szolgáltatásokkal várja önöket.

Tel. 20/562-0714; cím: Erzsébet utca 91.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik Nagy Andorra emlékezve osztottak a család gyászában.

A gyászoló család

„Látjátok feleim, egyszerre meghalt

És itthagyt minket magunkra...

Nem volt nagy és kiváló,

csak szív, a mi szívünkhöz közel álló.”

Kosztolányi Dezső: Halotti beszéd

... Impresszum ...

Leányvári Újság – Leinwarter Zeitung · Leányvár község lapja · Megjelenik minden hónap 15-én · Lapzártá: minden hónap elsején · Kiadja: Leányvár község Polgármesteri Hivatala · Sokszorosítás: FÉBÉ Kht. · Megjelenik 650 példányban · Főszerkesztő: Domavári Zsanett · Szerkesztők: Madar Veronika, Fűr Dávid · Hirdetésfelvétel a Polgármesteri Hivatalban · Hirdetések árai: egy oldal 24.000 Ft + Áfa, fél oldal 12.000 Ft + Áfa, negyed oldal 6.000 Ft + Áfa. · Lakossági apróhirdetések közzététele ingyenes. · Elérhetőség: leanyvariujsgag@freemail.hu · Észrevételeiket, kérdéseket a Polgármesteri Hivatalban elhelyezett gyűjtőládán keresztül juttathatják el a szerkesztőségnek.